

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Novellen er et bur på udkig efter en fugl – Ali Smith DEN FØRSTE PERSON OG ANDRE HISTORIER

Af
[Henriette Klejs Engelberg](#)

– 21. september 2016 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Højdepunkter](#), [Noveller](#), [Skønlitteratur](#)

Ali Smiths novellesamling er lettilgængelig, underholdende læsning om kærlighed, om litteraturteori, om en sær baby, om et du og om et jeg.

Citat

Bare fordi du har, du ved, et nyt liv og en ny kæreste og en hel ny dag og morgen og aften og alting er nyt og skinnende som i en eller anden jubelglad popsang, gør det ikke mig til en eller anden fiktion som du kan lege med eller til en velkendt gammel udtjent sang som du kan vælge at lade være med at lytte til eller vælge at holde kørende på repeat i ørerne når du har lyst, eller bare for at du kan have det bedre med dig selv.

Ali Smith er kendt for sin eksperimenterende stil, hvor karakterers køn ofte kan debatteres og hvor samme historie ofte fortælles igen og igen blot fra nye synspunkter. Rækkefølgen af de to noveller i dobbeltnarrativet HOW TO BE BOTH (2014), for eksempel, er vilkårlig og skifter, afhængig af hvilken udgave læseren får i hånden, og i THE ACCIDENTAL (2005) fortæller hun en families historie fra alle fire medlemmers perspektiv. DEN FØRSTE PERSON OG ANDRE FORTÆLLINGER er ingen undtagelse, men eksperimenterne ebber nu lidt ud, når novellerne begynder at minde om de historier, vi som mennesker fortæller hinanden i hverdagen. Men det er lige præcis den overgang, der gør læsningen af Ali Smith tryk-

Den første novelle, 'En kort sand historie', er karakteristisk for Smiths fortælle teknik. En teknik, hvor rammen først sættes på plads for derefter at lede efter sin fortælling, efter de små fugle der kan viderepippe en god historie. Smiths novellestrategi ligger i de glidende overgange: Et jeg oplever noget, blander sig måske en smule, bearbejder, det lidt efterfølgende, og fortæller det så videre til både et du og til os som læsere. I første novelle placeres fortælleren som mere eller mindre aktiv deltager i denne proces, som en altid observerende, analyserende og skabende størrelse. Jeg et lader som oftest til at være en midaldrende kvinde, der har en slående lighed med forfatteren selv. Duet er ofte også en kvinde. Og ja, her i første novelle sidder det kvindelige jeg på en café og overhører to mænd tale om romanens fald og novellegenrens samtidige opstigen. 'Er novellen en gudinde og en nymfe og er romanen en gammel luder?' spørges det i teksten, hvor der er bred enighed om, at svaret er ja. Og lad os da endelig tale den overordnede genre lidt op, før vi går rigtig i gang!

Det bliver noget absurd allerede i anden novelle, 'Barnet'. Det er også den, der står klart efter bogen er lukket i. Det kvindelige jeg er ude at købe ind. Hun vender ryggen til sin indkøbskurv ganske kort, og da hun vil føje en *bouquet garni* til resten af sine indkøb, ser hun, at nogen har placeret en baby i kurven. Hun slipper ikke let af med denne baby, der tilsyneladende tilhører ingen og mest virker som en metafysisk, næsten religiøs, indblanden i hendes liv. Babyen begynder i hvert fald at tale til hende: 'Du er godt nok en elendig bilist, sagde en stemme fra omme bag i bilen. Selv jeg kunne gøre det bedre, og jeg kan ikke engang køre. Er du eksempelvis repræsentativ for alle kvindelige bilister eller er det kun dig af alle kvinder der er så elendige til at køre?' spørger barnet. Den talende baby er meget overbevisende, når den ytrer den ene samfundskritiske holdning efter den anden. Og den bliver Smiths meget elegante måde at kritisere, blandt andet, kvinders plads i samfundet på.

Fakta

- Forfatter: Ali Smith
- Titel: DEN FØRSTE PERSON OG ANDRE FORTÆLLINGER
- Originaltitel: THE FIRST PERSON AND OTHER STORIES
- Oversat af: Ninna Brenøe
- Sider: 213
- Pris: 250,-
- Forlag: Tiderne skifter
- ISBN: 9788779734920

Køb bogen hos SAXO.com

Tidligere udgivelser

- [EN FREMMED BANKER PÅ \(2006\)](#)

Billeder

Det observerende jeg tager os herefter med i operaen, med i intime situationer med det kvindelige du, hvor kærlighedens enestående klaustrofobi synes at blive kortlagt, tager os med til en middelhavsby, i biografen og med på bar. Hvad der sker de respektive steder, er lige så fantasifuldt som håndgribeligt: 'Tænk hvis vi alle sammen havde været venner inde på den bar, havde været folk som virkelig havde lyst til at tale med hinanden. Dig nu, forestillede jeg mig barpigen sige til mig.' Det bliver dog ved forestillingen, barpigen henvender sig aldrig så direkte og interesseret til vores jeg, som holder sig til at observere tingenes gang.

Smith skriver med en befriende lethed også om de tunge emner, som når hun taler med sin kræftsye veninde og skaber et kammeratligt forhold mellem forfatter og læser – og en følelse af, at dette er litteratur i øjenhøjde. Og med titlen på tredje novelle 'Tilstedeværende' slås det fast med syvtommersøm, at Smith i dette lange kammerspil i den grad er til stede.

Synes godt om 13 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Noveller](#),

- [Firbenslyrik – Laus Strandby Nielsen NÅR DET ER MØRKT, BLIVER DET LYST](#) · 25-08-2016
- [Vil jeg virkelig vide hvem der gjorde det? – P.D. James DÆK ANSIGTET TIL, MED KNIVEN I HJERTET og UNATURLIGE ÅRSAGER](#) · 24-08-2016
- [Med lov skal land bygges – Martin Jensen KONGENS THEGN](#) · 23-08-2016
- [Fundamentalister og racehygiejnere – Ingar Johnsrud WIENERBRODESKABET](#) · 22-08-2016
- [Kun sandheden bobler godartet – Vincent F. Hendricks SPRÆNG BOBLEN](#) · 12-08-2016

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

u

Læs også

- [Unica, den inkarnerede dukke – Kirstine Refstrup JEG, UNICA](#) · 20-04-2016
- [Selv den omhyggeligste udviskning efterlader striber – Yiyun Li ET RUM STØRRE END ENSOMHEDEN](#) · 14-03-2016
- [Sliddet fra tiden, som forsvandt – Marguerite Duras DET STILLE LIV](#) · 11-01-2016
- [For mig handler det altid om dig – Ingeborg Bachmann & Paul Celan HJERTETID](#) · 17-11-2015
- [Mangel på snusfornuft – Lena Andersson UDEN PERSONLIGT ANSVAR og EN ROMAN OM KÆRLIGHED](#) · 10-09-2015

Tags: [Ali Smith](#), [du og jeg](#), [establishment experimental](#), [humor](#), [kærlighed](#), [Litteraturteori](#)

Om Henriette Klejs Engelberg

Henriette er cand.mag i Engelsk og har en skotsk MSc i Moderne Litteratur. Hun med-driver boghandlen ark books i møllegade, sælger bøger for at fremme kendskabet til obskure udgivelser og læser nok mest for også at skrive selv.

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret *

Navn * E-mail * Websted ☐ Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet